

FORTS FR SID 7
FORSFÄRDEN...

Nu satsar grabbarna på turister

gjort att bara ett fåtal vågat försöka åka igenom den.

Och dom som försökt för många år sedan, i gamla tiders forsbåtar av trä, kom aldrig tillbaka.

■ Färden börjar. Gummibåten går mot det första fallet. Det gäller att komma in i rätt "spår", annars är man förlorad.

Plötsligt verkar båten försvinna ut i ett ändlöst tomrum. Som en vante kastas den fyra meter rakt ner, träffas av en fruktansvärd motvåg och starka sidoströmmar. 200 liter vatten spolas in i båten!

Torne älv når finska gränsen öster om Korpilombolo och där började gummibåtens färd genom de forsar och fall den hade att forcera före målet.

För några sekunder försvinner båten ur sikte. Så kommer den upp igen. De fyra sliter med alla krafter för att hålla den rätt i dom kraftiga strömmarna.

I en och en halv kilometer kastar vattnets krafter omkring båten som kring en vante.

Medan tre stycken håller emot med åror och paddlar så att mjölksyran svider i armarna, öser den fjärde vatten med alla krafter. Sedan fortsätter färden mot det stora mittfallet – Sieppi Linkan.

Åter igen kastas båten med full kraft fyra meter ned innan den fortsätter mot det tredje svåra fallet, som nästan blir en upprepning av dom två tidigare. Ett brant fall, dånet från vattnets väldiga krafter, våg efter våg som sköljer över dom fyra i båten.

Men dom klarar det. Grabbarna kan andas ut.

Dom har besegrat Kengisforsen. Och dom lever.

■ Idén till forsfärden fick grabbarna i höstas. Två journalister arbetade på en bok om folket vid Torne älv. Dom frågade Yngve Bergqvist om hur dom borde färdas längs älven. Svaret var givet – i gummibåt!

– Jag och mina kamrater hjälpte journalisterna längs delar av den 30 mil långa vägen, berättar Yngve Bergqvist. När vi kom till Kengisforsen bedömde jag att det skulle vara möjligt att klara den med gummiflotten. Men journalisterna ville inte försöka. Dom valde landsvägen i stället.

När journalisterna avslutat sin färd åkte Yngve, Tommy, Hans och Curt till Pajala och köpte flotten av dem. På hemvägen stannade dom vid Kengisforsen.

– Vi rekognoscerade noga i flera timmar innan vi bestämde oss. Det gäller att kunna "läsa" vattnet – se var strömmarna går och var stenarna finns. Vi hade ungefär samma åsikter och bestämde oss för att pröva.

■ Utan att grabbarna visste det hade en reporter från lokalradion fått veta att dom skulle åka genom Kengis. När sändningen gick ut i radion intervjuades också en gammal ortsbo. Hans enda ord var:

– Om inte pojkarna bryter nacken av sig så skiter dom i byxorna!

– Vi bröt nog egentligen mot en helig regel, säger Yngve Bergqvist. Folket vid älven såg det kanske som ett slags våldtäkt på naturen. Vi bevisade ju att man kunde överleva en färd genom Kengis. Och det var ju inte bra för alla rykten och sägner.

■ Nu har Yngve och hans kamrater gjort turistnäring av forsränandet. För 195 kronor kan vem som helst ta plats i gummibåten och färdas 40 kilometer nerför Torne älv, från Jukkasjärvi till Pirttilahti. Den totala fallhöjden är 60 meter.

– Det har blivit en succé, säger Yngve Bergqvist. Vi brukar starta klockan 15 på eftermiddagen. Alla i båten får vara med att paddla och styra. På vägen går vi in till stranden och slår läger. Vi gör upp eld och fiskar. Det tycker folk är trevligt. Nere i Pirttilahti blir vi hämtade med bil och vi är hemma igen vid 21-tiden.

– Vi ska undersöka möjligheterna att forsränna även i andra älvar, till exempel Kaitum. Där kan man åka en tolvmilasträcka som har en total fallhöjd på 230 meter. En sådan resa tar tre–fyra dagar och skulle verkligen vara ett riktigt äventyr! ■